

Ontological Politics and Conservation in Thailand: Communities Making Rivers and Fish Matter

By Peter Duker, Peter Vandergeest and Santi Klanarongchao

การเมืองเชิงภววิทยาและการอนุรักษ์ในประเทศไทย: การสร้างความเป็นปลาและแม่น้ำของชุมชน
บทคัดย่อ*

แนวคิดการเมืองเชิงภววิทยาสามารถอธิบายภาวะขัดแย้งในกรณีความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์กะเหรี่ยงและหน่วยงานของรัฐไทยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าที่ผ่านมามีความขัดแย้งเรื่องการอนุรักษ์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติรวมถึงกรณีที่เกิดในบริเวณลุ่มแม่น้ำเงาที่เป็นพื้นที่วิจัยอย่างต่อเนื่องอันเกิดจากภววิทยาที่ต่างกันของกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานรัฐและทำให้การอนุรักษ์ป่าถูกดำเนินไปในแนวทางที่ต่างกัน ซึ่งการศึกษาเรื่องการอนุรักษ์นั้นทำให้เห็นว่าสองฝ่ายมีความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ที่ตั้งอยู่บนฐานภววิทยาที่ต่างกัน เพื่อเปิดพื้นที่การถกเถียงให้มากขึ้น งานวิจัยนี้ศึกษาการอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำเงาด้วยการย้ายจากการถกเถียงจากวาทกรรมเรื่องป่าที่มีมาอย่างยาวนานสู่การอนุรักษ์ปลาและการทำประมงน้ำจืดของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ซึ่งแนวทางการศึกษานี้อาจเปิดโอกาสให้หน่วยงานรัฐเข้ามาสนับสนุนการอนุรักษ์ธรรมชาติที่มีชุมชนเป็นฐาน บทความนี้ยกตัวอย่างแนวทางการดำเนินงานด้านอนุรักษ์ของหน่วยงานรัฐว่าครอบงำภววิทยาของกลุ่มชาติพันธุ์และขัดขวางอนุรักษ์โดยชุมชนเป็นฐาน และยังเสนอว่าชุมชนในลุ่มแม่น้ำเงามองปลาและสัตว์น้ำว่าเป็นผู้กระทำการสำคัญที่สะท้อนผ่านปฏิบัติการและความรู้ของกลุ่มชาติพันธุ์เช่นนี้ ทำให้ชุมชนสามารถจัดการน้ำและอนุรักษ์ปลาและสัตว์น้ำอื่นในวิธีการและรูปแบบที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถทำได้ การศึกษานี้เป็นตัวอย่างในการสร้างความชอบธรรมแก่ภววิทยาแบบอื่นที่ถูกครอบงำหรือเบียดขับออกจากการจัดการ "ทรัพยากร" และการอนุรักษ์ในพื้นที่อื่นของประเทศไทยด้วย

คำสำคัญ

การเมืองเชิงภววิทยา การอนุรักษ์ ประเทศไทย ประมงน้ำจืด แม่น้ำ
เครือข่ายระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์

*Translation provided by author